

ระบบการทำงานของโปรแกรมควบคุมระบบ

2.1 ความหมายของโปรแกรมควบคุมระบบ

โปรแกรมควบคุมระบบ หมายถึง โปรแกรมหรือกลุ่มของโปรแกรม ซึ่งทำหน้าที่เป็นตัวกลางในการทำงานระหว่างฮาร์ดแวร์กับผู้ใช้ ขนาดและหน้าที่ของโปรแกรมควบคุมระบบ จะแตกต่างกันออกไป ขึ้นอยู่กับขนาดของเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ใช้ ถ้าเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ใช้มีขนาดเล็กมาก โปรแกรมควบคุมระบบ อาจเป็นเพียงรูทีนเล็กๆ สำหรับทำหน้าที่รับหรือส่งข้อมูลระหว่างแป้นพิมพ์กับหน่วยความจำเท่านั้น . แต่ถ้าเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ใช้มีขนาดใหญ่ ถึงระดับที่อาจมีการทำงานแบบมัลติโปรแกรมมิ่ง (MULTIPROGRAMMING) หรือ มัลติโพรเซสซิ่ง (MULTIPROCESSING) ตัวโปรแกรมควบคุมระบบจะมีขนาดใหญ่มาก เพราะต้องทำหน้าที่หลายอย่าง เช่นจัดการเกี่ยวกับหน่วยความจำ(MEMORY MANAGEMENT), จัดการเกี่ยวกับหน่วยประมวลผล (PROCESSOR MANAGEMENT), จัดการเกี่ยวกับการใช้อุปกรณ์ (DEVICE MANAGEMENT) และ จัดการเกี่ยวกับการใช้ข้อมูล (INFORMATION MANAGEMENT) เป็นต้น⁽¹⁾

2.2 ความจำเป็นของโปรแกรมควบคุมระบบ

ตามทฤษฎีแล้ว โปรแกรมควบคุมระบบไม่จำเป็นต้องมีก็ได้ ถ้าผู้ใช้สามารถจัดวงจรของฮาร์ดแวร์ โดยการโยงสายไฟเชื่อมระหว่างอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์เข้าด้วยกัน เพื่อให้มีการทำงานตามที่ต้องการได้ แล้วผู้ใช้จึงป้อนข้อมูลในรูปของเลขฐานสองผ่านทางปุ่มบนแผงควบคุม ซึ่งวิธีนี้เป็นการทำงานของคอมพิวเตอร์ยุคเริ่มแรก หรือในกรณีที่ระบบมีการกระทำ (PROCESS) ง่าย ๆ และไม่

---

(1) MADNICK/DONOVAN, "OPERATING SYSTEMS", INTERNATIONAL STUDENT EDITION, McGRAW-HILL 1978

แบบ เช่น ในไมโครคอมพิวเตอร์แบบแผ่นเดียว (SINGLE BOARD) จะมีเพียงโปรแกรมขนาดเล็กเรียกว่ามอนิเตอร์ (MONITOR) คอยรับคำสั่งจากผู้ใช้ และผู้ใช้จะเป็นผู้กำหนดการทำงานโดยกดปุ่มต่างๆบนแผงควบคุม เช่น GO, BRANCH, BREAK หรือ STOP แต่อย่างไรก็ตาม ในทางปฏิบัติแล้วการทำงานของคอมพิวเตอร์ตั้งแต่ระดับไมโครขึ้นไป จะมีโปรแกรมควบคุมระบบอยู่เสมอ เพราะเป็นการยากและไม่สะดวกที่จะให้ผู้ใช้เขียนโปรแกรมควบคุมฮาร์ดแวร์เอง เช่น การรับ/ส่งข้อมูลกับอุปกรณ์ การติดต่อกับดิสก์คอลโทรลเลอร์ ฯลฯ เป็นต้น การที่จะเขียนโปรแกรมส่วนนี้ได้ ผู้เขียนโปรแกรมจะต้องมีความรู้ และความเข้าใจในการทำงานของอุปกรณ์นั้นเป็นอย่างดี ดังนั้นในการใช้งานจริง จะมีการรวบรวมโปรแกรมกลุ่มหนึ่งเข้าด้วยกัน เรียกว่าโปรแกรมควบคุมระบบ ส่วนการที่จะรวมโปรแกรมใดบ้างยึดหลักว่า โปรแกรมใดที่จะทำให้ผู้ใช้อย่างยากในการเขียนขึ้นเอง หรือโปรแกรมใดมีการใช้งานบ่อย จะเอาโปรแกรมนั้นรวมเข้าเป็นโปรแกรมควบคุมระบบ เพื่อให้ผู้ใช้เกิดความสะดวกในการเรียกใช้ โดยไม่ต้องเขียนโปรแกรมขึ้นเอง

2.3 หน้าที่ของโปรแกรมควบคุมระบบ

- 2.3.1 จัดการหน่วยความจำให้มีการใช้งานอย่างมีประสิทธิภาพ
- 2.3.2 จัดการการทำงานของหน่วยประมวลผลให้เป็นระบบ
- 2.3.3 ควบคุมการทำงานของอุปกรณ์ต่างๆ
- 2.3.4 จัดการเรื่องระบบแฟ้มข้อมูล และการเก็บข้อมูลให้เป็นระเบียบ

2.4 คุณสมบัติของโปรแกรมควบคุมระบบ

คุณสมบัติของโปรแกรมควบคุมระบบ ประกอบด้วย

2.4.1 ความเชื่อถือได้ (RELIABILITY)

โปรแกรมควบคุมระบบ จะต้องมีความแน่นอนในการทำงาน และในการตรวจจับความผิดพลาด ที่เกิดจากการสั่งงานไม่ถูกต้องของผู้ใช้ และต้องสามารถแจ้งความผิดพลาดนั้นให้ทราบได้

2.4.2 การป้องกัน (PROTECTION)

โปรแกรมควบคุมระบบ จะต้องสามารถป้องกันตัวเองไม่ให้เกิดความเสียหาย อันเนื่องมาจากความผิดพลาดของผู้ใช้

2.4.3 ความสะดวก (CONVENIENCE)

โปรแกรมควบคุมระบบและผู้ใช้จะมีการติดต่อกัน โดยโปรแกรมควบคุมระบบถูกสั่งการจากผู้ใช้ เพื่อให้จัดการเกี่ยวกับอุปกรณ์ต่างๆ แทนตัวผู้ใช้นั้น โปรแกรมควบคุมระบบ จะต้องมีความสะดวกที่จะถูกสั่งงานจากผู้ใช้

2.4.4 ประสิทธิภาพ (EFFICIENT)

โปรแกรมควบคุมระบบ จะต้องมีการใช้ทรัพยากร (RESOURCE) ของระบบอย่างมีประสิทธิภาพที่สุด

2.4.5 การบริการทั่วไป (GENERAL SERVICE)

โปรแกรมควบคุมระบบ จะต้องสามารถให้บริการแก่ผู้ใช้ในด้านต่างๆ ได้มากที่สุด โดยผู้ใช้สามารถเลือกใช้ หรือเลือกที่จะไม่ใช้บริการนั้นได้ ถ้าบริการนั้นไม่มีส่วนช่วยในงานที่ทำอยู่

2.4.6 ความยืดหยุ่น (FLEXIBILITY)

การทำงานของโปรแกรมควบคุมระบบ จะต้องสามารถถูกปรับให้เข้ากับการสั่งงานแบบต่างๆของผู้ใช้ได้ ทรัพยากรของระบบต้องสามารถเปลี่ยนแปลง, เพิ่ม หรือ ลด เพื่อปรับปรุงระบบให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น

2.4.7 ความสามารถในการขยายระบบ (EXTENSIBILITY)

ตัวโปรแกรมควบคุมระบบ ต้องสามารถถูกเปลี่ยนแปลง, ลดลง หรือเพิ่มเติมได้ ตามความเหมาะสมกับงานของผู้ใช้

2.4.8 ความสะดวกในการใช้ระบบ (TRANSPARENCY)

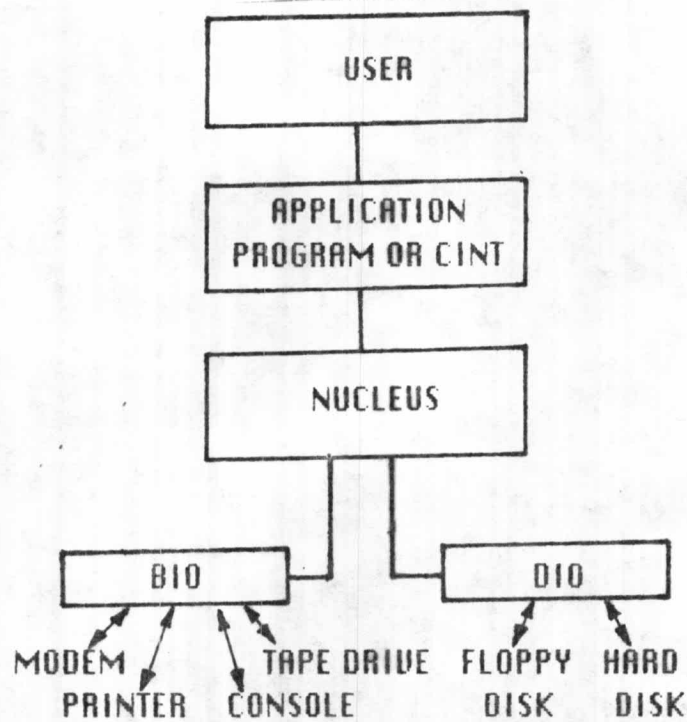
ผู้ใช้สามารถใช้โปรแกรมควบคุมระบบได้ โดยไม่จำเป็นต้องเข้าใจการทำงานของโปรแกรมควบคุมระบบนั้น แต่ในขณะเดียวกันตัวโปรแกรมควบคุมระบบต้องให้ความสะดวกแก่ผู้ใช้ ในการที่จะศึกษาการทำงานของโปรแกรมควบคุมระบบนั้นได้

2.5 ส่วนประกอบของโปรแกรมควบคุมระบบในระดับไมโคร

โปรแกรมควบคุมระบบของไมโครคอมพิวเตอร์ สามารถแยกออกเป็น

ส่วนสำคัญได้ 4 ส่วน ดังรูปที่ 2.1 ได้แก่⁽²⁾

- นิวเคลียส (NUCLEUS)
- BIO (BYTE-ORIENTED INPUT/OUTPUT)
- DIO (DISK INPUT/OUTPUT)
- CINT (CONSOLE COMMAND INTERPRETER)

รูปที่ 2.1 ส่วนประกอบของโปรแกรมควบคุมระบบ

2.5.1 ส่วนของนิวเคลียส เป็นส่วนควบคุมการใช้อุปกรณ์ทั้งหมดของระบบ โดยในนิวเคลียสจะมีพื้นที่ที่มีแอดเดรสคงที่ ทำหน้าที่เป็นเวกเตอร์ (VECTOR) เมื่อโปรแกรมประยุกต์ต้องการใช้อุปกรณ์ใด จะส่งข้อมูลและการกระทำที่ต้องการให้แก่นิวเคลียส ซึ่งนิวเคลียสจะทำการหาเวกเตอร์ของการกระทำพร้อมกับส่งข้อมูลให้แก่การกระทำนั้น เมื่อได้ผลลัพธ์นิวเคลียสก็จะส่งผลลัพธ์คืนให้แก่โปรแกรมประยุกต์

(2) Stephen H Kaisler, "The Design of Operating System For Small Computer System", A Wiley-Interscience Publication.

การทำงานต่างๆ ที่ถูกควบคุมโดยนิวเคลียส

- 2.5.1.1 การทำ WARM START
- 2.5.1.2 ทำการรับ/ส่งข้อมูลกับคอนโซล
- 2.5.1.3 ส่งข้อมูลไปยังเครื่องพิมพ์
- 2.5.1.4 เลือกเครื่องขับจานแม่เหล็ก
- 2.5.1.5 สร้างและลบแฟ้มข้อมูล
- 2.5.1.6 เปิดและปิดแฟ้มข้อมูล
- 2.5.1.7 อ่าน/บันทึกข้อมูลของแฟ้มแบบเรียงลำดับ
- 2.5.1.8 อ่าน/บันทึกข้อมูลของแฟ้มแบบสุ่ม
- 2.1.5.9 เปลี่ยนชื่อแฟ้มข้อมูล
- 2.1.5.10 ป้องกันการบันทึกลงจานแม่เหล็ก

2.5.2 ส่วนของ BIO เป็นส่วนที่ทำการติดต่อกับอุปกรณ์ ที่ทำการรับ/ส่งข้อมูลแบบทีละไบต์ (BYTE-ORIENTED DEVICE) เช่น คอนโซล, เครื่องพิมพ์ โดยเมื่อนิวเคลียสได้รับการร้องขอจากโปรแกรมประยุกต์ ให้ติดต่อกับอุปกรณ์เหล่านี้ นิวเคลียสก็จะกระโดดมายังส่วนของ BIO เพื่อทำงานตามที่ถูกร้องขอขึ้น

2.5.3 ส่วนของ DIO เป็นส่วนที่ใช้ควบคุมการทำงานของเครื่องขับจานแม่เหล็ก โดยเมื่อโปรแกรมประยุกต์ต้องการอ่านหรือบันทึกข้อมูลบนจานแม่เหล็ก ส่วน DIO นี้จะเป็นตัวช่วยทำงานให้

ใน DIO ประกอบด้วยรูทีนต่างๆ เพื่อร่วมกันทำหน้าที่

- 2.5.3.1 อ่าน/บันทึกข้อมูลที่ละเซกเตอร์
- 2.5.3.2 จัดการเกี่ยวกับแฟ้มข้อมูล
- 2.5.3.3 จัดการเก็บข้อมูลแบบเรียงลำดับ
- 2.5.3.4 จัดการเก็บข้อมูลแบบสุ่ม
- 2.5.3.5 หาพื้นที่ว่างบนจานแม่เหล็ก

2.5.4 ส่วนของ CINT เป็นส่วนที่ประกอบด้วยโปรแกรมย่อย ที่เป็นคำสั่งต่างๆ ซึ่งผู้ใช้สามารถเรียกใช้ได้ทันที และเป็นส่วนที่ทำการแปลคำสั่งที่ป้อนเข้ามาโดยผู้ใช้ ให้เป็นคำสั่งที่นิวเคลียสสามารถเข้าใจได้